

De Raad voor Werk en Inkomen is het overlegorgaan en expertisecentrum van werkgevers, werknemers en gemeenten. De RWI doet voorstellen aan de regering en andere partijen over het brede terrein van werk en inkomen. Doel van deze voorstellen is een goed functionerende arbeidsmarkt te bevorderen. Het vergroten van de transparantie van en het verbeteren van de kwaliteit op de re-integratiemarkt behoren eveneens tot de kerntaken van de RWI. Kijk voor meer informatie op www.rwi.nl.

RWI schetst ontwikkelingen in de Re-integratiemarktanalyse 2011

De tering naar de nering op de re-integratiemarkt

Gemeenten en het UWV doen er verstandig aan hun afnemende re-integratiemiddelen vooral in te zetten voor een kwetsbare middengroep, die met (intensieve) begeleiding of scholing perspectief heeft op het vinden van werk. Het is zinvol deze groep te onderscheiden van enerzijds cliënten die zelf werk kunnen vinden, en anderzijds cliënten voor wie betaald werk op afzienbare termijn onhaalbaar is. Dat stelt de RWI in zijn Re-integratiemarktanalyse 2011.

Fundamentele keuzes zijn nodig, omdat het kabinet de re-integratiegelden de komende jaren wil halveren. De RWI vindt het reëel de middelen de komende periode te concentreren op de kwetsbare middengroep. Dit zijn cliënten die betaald werk kunnen doen, maar de route naar werk niet op eigen kracht kunnen bewandelen. Voor hen draagt re-integratie het meest bij aan het vinden van werk. Het ligt voor de hand hooguit een zeer klein deel van de re-integratiemiddelen te reserveren voor activiteiten voor zelfredzamen.

De groep waarvoor betaald werk ook na intensieve ondersteuning niet waarschijnlijk is, is meer gebaat bij (goedkopere) sociale activering of hulpverlening dan bij re-integratietrajecten. Om ook hen van dienst te zijn, moeten gemeenten dan wel investeren in meer en betere samenwerking met welzijnswerk en hulpverlening.

Een deel van de WW'ers behoort ook tot de kwetsbare middengroep. De RWI vindt het belangrijk dat substantiële begeleidingscapaciteit van werkcoaches wordt gereserveerd voor concrete ondersteuning van WW'ers die zonder deze begeleiding geen perspectief hebben op het vinden van werk. De beperkte mogelijkheden om dienstverlening in te zetten voor WW'ers kan grote gevolgen hebben. Ook onder WW'ers bevinden zich namelijk personen die zonder 'face-to-face'-ondersteuning en/of aanvullende re-integratiemiddelen uitermate moeilijk werk vinden. Het gaat bijvoorbeeld om een deel van de lager opgeleide en oudere werklozen.

Uitvoering van re-integratie: publiek of privaat?

Publieke organisaties kunnen de bezuinigingen aangrijpen om re-integratie (weer) meer in eigen hand te nemen. Een deel van de gemeenten denkt dat dit leidt tot kostenbesparing. Veelal speelt op de achtergrond een grotere beheersbaarheid een rol. Of publieke uitvoering ook goedkoper of effectiever is, is echter niet te zeggen. Goede vergelijkende evaluaties ontbreken. De RWI pleit ervoor re-integratie in eigen beheer op dezelfde, zakelijke manier te verantwoorden als ingekochte diensten.

Door krimpende budgetten en re-integratie in eigen beheer is het aantal private aanbieders sinds 2008 al teruggelopen. Naar verwachting zet die trend zich de komende tijd voort. Door een scherp oog te houden voor kwaliteit is te voorkomen dat nuttige kennis de re-integratiemarkt verlaat. De RWI vindt dat bij de keuze van re-integratiebedrijven niet alleen de prijs, maar ook meerwaarde, expertise en kwaliteit zwaar moeten (blijven) meewegen.

Effectiviteit

De resultaten van re-integratieactiviteiten zijn onder invloed van de economische omstandigheden iets teruggelopen, maar de daling is beperkt. Waar in 2006 nog 60 procent van de re-integratietrajecten binnen twee jaar tot werk leidde, is dat percentage een jaar later gedaald naar 55 procent. In tijden van crisis blijven er dus kansen om moeilijk bemiddelbare groepen te begeleiden naar werk.

Ook voor mensen die een minder gunstige uitgangspositie hebben, zijn er wel degelijk

kansen op betaald werk. In een enquête onder werkgevers blijkt dat de helft van de bedrijven mogelijk plaats heeft voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Een kwart van hen geeft aan nu al functies te hebben waarvoor geen geschikte mensen zijn te vinden. De toenemende krapte zal die tekorten verder doen toenemen. De helft van de werkgevers zegt onvoldoende op de hoogte te zijn van mogelijkheden als scholing en financiële tegemoetkoming. Het vergroten van vraaggerichtheid is een kans om meer werklozen te plaatsen op vacatures.

Re-integratiemarktanalyse 2011

De bovenstaande conclusies zijn verwoord in de Re-integratiemarktanalyse 2011, die begin juni is verschenen. Het rapport bevat ook de uitkomsten van drie onderzoeken onder gemeenten, werkgevers en re-integratiebedrijven. Met de tweejaarlijkse publicatie wil de RWI een bijdrage leveren aan het verbeteren van de re-integratiepraktijk. De analyse bevat een beschrijving van de belangrijkste ontwikkelingen en uitdagingen, waaruit een aantal voorstellen ter verbetering voortvloeit. Het omgaan met bezuinigingen is in de editie van 2011 het belangrijkste onderwerp. De Re-integratiemarktanalyse 2011, een samenvatting hiervan en de onderliggende onderzoeken zijn te vinden op www.rwi.nl/re-integratie2011.

Riener Kemper, adviseur Beleid bij de Raad voor Werk en Inkomen
Sjaak Koehler, adviseur Onderzoek en Analyse bij de Raad voor Werk en Inkomen